

ÇEVRESEL ve SOSYAL EYLEM PLANI

Final

Not: Bu dokümanın orijinali İngilizcedir. Çeviriden kaynaklı iki dil arasında herhangi bir uyumsuzluk olması durumunda İngilizcesi geçerli olacaktır.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
PS1 – Çevresel ve Sosyal (ÇS) Etkilerin ve Sorunların Değerlendirilmesi ve Yönetimi						
1.1	İzleme ve raporlama Kredi sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren, ÇPKP uygulamasının durumunu ve kredi verenlerin gerekliliklerine uygunluk durumunu içeren izleme raporlarını zamanında hazırlayın. Raporların sıklığı aşağıdaki gibi olacaktır: - Çevresel ve Sosyal İlerleme Raporu (Kredi verenlere üç ayda bir sunulan Ç & S İzleme Raporları) - Kredi verenlere aylık inşaat ilerleme raporu - YYEP'ye göre aylık iç YYEP izleme raporları EPC'nin ÖAŞ için aylık ÇSG izleme raporları hazırlamasını sağlayın. Diğer danışman ve müşavirler tarafından aşağıdaki Ç & S ilerleme raporlarının sunulması için destek ve girdi sağlayın: - BÇSD'nin üç aylık Ç&S İnşaat İzleme Raporları - BÇSD'nin altı aylık Ç&S İşletme İzleme Raporları - Bağımsız danışman tarafından hazırlanacak üç aylık harici YYEP İzleme Raporları - Bağımsız danışman tarafından hazırlanacak YYEP Tamamlama Denetimi - Bağımsız iş gücü danışmanı tarafından yapılacak iş gücü denetimleri (sıklık, 2026 Ocak ayına kadar tamamlanacak ilk iş gücü denetiminden sonra teyit edilecektir ve önemli bir uygunsuzluk gözlemlenmedikçe yıllık olacaktır).	ÇS riskleri ve sorunlarının zamanında yönetimi, hesap verebilirlik ve etkili yönetim.	IFC PS1 EP4 Prensip 9, 10 IFC PS2 IFC PS5 AIIB ESS1	ÖAŞ	Proje yaşam döngüsü boyunca	Ç & S raporlarının zamanında ve kredi verenlerin kabul edeceği şekilde hazırlanması ve teslim edilmesi.
1.2	ÇSED güncellemesi – Gürültü ve titreşim Temel gürültü ölçümlerinin sonuçları ve ilgili modelleme sonuçlarını nihai ÇSED'ye entegre edin.	Ulusal ve kredi verenlerin gerekliliklerine ve uluslararası en iyi uygulamalara uygun olarak ÇGSS risklerinin yönetimi.	IFC PS1, EP4 Prensip 2 AIIB ESS1	ÖAŞ	2026 1Ç	Güncellenmiş mevcut durum ve değerlendirmelerle birlikte nihai ÇSED.
1.3	ÇSED Güncellemesi – Hava Kalitesi Bir haftalık sürekli PM ₁₀ ve PM _{2,5} ölçümlerinin sonuçlarını ve ilgili modellemeyi nihai ÇSED'ye entegre edin ve hava kalitesi modellemesini kredi verenlerin yorumlarına göre güncelleyin.	Ulusal ve kredi verenlerin gereklilikleri ile uluslararası en iyi uygulamalara uygun olarak ÇGSS risklerinin yönetimi.	IFC PS1, EP4 Prensip 2 AIIB ESS1	ÖAŞ	2026 1Ç	Güncellenmiş mevcut durum ve değerlendirmelerle birlikte nihai ÇSED.
1.4	ÇSED güncellemesi – Biyolojik çeşitlilik Tasarımın en hassas habitatları nasıl önlediğine dair açık ayrıntılar verilmelidir (örneğin viyadüklerin kullanımı vb.). Bunu açıklamak için habitat haritalarının kullanımı ve proje tasarımı benimsenmelidir.	Biyoçeşitlilikle ilişkili itibar riskleri. Kredi verenlerin standartlarına ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS6 EP4 – Prensip 2 AIIB ESS1	ÖAŞ	Finansal Kapanış öncesinde	Güncellenmiş mevcut durum ve değerlendirmelerle birlikte nihai ÇSED.
1.5	ÇSED güncellemesi – Sosyal Suriye veya Afgan mülteciler gibi bölgede çalıştığı ve yaşadığı bilinen mevsimlik göçmen işçiler hakkında daha fazla veri sağlayın. Bu hassas grupların tahmini sayıları belirlenmeli, potansiyel etkiler değerlendirilmeli ve ÇSED ve ilgili yönetim	İtibar riskleri. Kredi verenlerin standartlarına ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS1 EP4 – Prensip 2 AIIB ESS1	ÖAŞ	2026 yılının 1. çeyreği sonuna kadar	Nihai ÇSED ve gerekli ilgili yönetim planları, güncellenmiş temel referans, değerlendirmeler ve

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	planlarında (YP'ler) (örneğin PKP, YYEP, İK-İYP, TSGYP) etki azaltıcı önlemler belirlenmelidir.					azaltma önlemleri ile birlikte.
1.6	ÇSED Güncellemesi – Kültürel Miras - KMYP'de (Kültürel Miras Yönetim Planı) açıklanan AKVKBK (Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu) izin takip mekanizmasına açıkça atıfta bulunun (ilgili uygulanabilir Ek ve Tabloya bakınız). Arkeolojik alanların mevcut izin durumundaki güncellemeler not edilmiştir, ancak bunların ÇSED raporu/miras paketi boyunca kapsamlı bir şekilde kontrol edilmesi gerekmektedir. Örneğin, Tablo 10, HRM 37'nin izin durumunu "beklemede" olarak belirtirken, Tablo 11, HRM 37 izninin "alındığını" ve "kazıların devam ettiğini" göstermektedir. Bunun kontrol edilip uygun şekilde/tüm metin boyunca güncellenmesini sağlayın. - Gürültü ve Titreşim Bölümü güncellemesi (Eylül 2025), şu anda Kültürel Miras değerlendirmesinde (veya ilgili etki azaltıcı önlemlerde) atıfta bulunulmayan, tescilli arkeolojik alanlar da dahil olmak üzere miras alıcıları üzerinde hava şoku ve kaya fırlaması çarpmaları olasılığını ortaya koymaktadır. Bölüm XIII, titreşim değerlendirme modelinin bulguları ile uyumlu hale getirilerek, meydana gelmesi öngörülen bu ek (ve kombine) etkileri uygun şekilde dikkate almak ve gerektiğinde ek etki azaltıcı önlemler ve yönetim önlemleri sunmak üzere güncellenmelidir. ÇSED Bölüm XIII, Kredi Veren standartlarına (arkeolojik ve taşınmaz mirası içeren somut kültürel miras ve somut olmayan kültürel miras dahil) uygun olarak "kültürel miras kaynaklarının" tamamını dikkate alacak şekilde güncellenmiştir. Bu içeriği/uygunluğu daha iyi yansıtmak için, Bölüm XIII'ün başlığının (ve giriş paragraflarının ve gerekirse diğer bölüm başlıklarının) buna göre güncellenmesi önerilmektedir. - Başlıklar vb. ile ilgili güncellemeler, tablo başlıklarının kontrolünü de içermelidir. Örneğin Tablo 8, Mevcut Durum Çalışması Alanı içindeki 60 Somut Kültürel Miras Kaynağını listelemektedir, ancak başlıkta Antalya İli (Proje alanı değil) ifadesi geçmektedir ve bu nedenle yanıltıcıdır. ÇSED Bölüm XIII, Kredi Veren değerlendirme süreciyle uyumlu hale getirilmek üzere yeniden düzenlenmelidir: 1) Mevcut durum açıklaması ve değerlendirme 2) doğrudan ve dolaylı Proje etkileri 3) etki öneminin değerlendirilmesi 4) etki azaltma ve yönetim gereklilikleri 5) kalıntı etkiler. Bu ilerleme, etkilerin ne kadar önemli olabileceğini ve buna göre etki azaltıcı önlemlerinin nasıl belirlendiğini göstermek için gereklidir. Adım adım açıklanan bu süreci daha net hale getirmek için, Proje etkilerinin ve etki azaltıcı önlemlerin tartışılmasının, şu anda hem mevcut durum saha açıklamasını hem de olası etkiler ve etki azaltıcı önlemlere ilişkin sınırlı bir tartışmayı içeren "XIII.2.3 Somut Kültürel Miras" "Temel Koşullar" Bölümünden çıkarılması talep edilmektedir. Bölüm XIII.2.3, yalnızca temel karakterizasyonu (ve saha değeri / önemi / belirlenmiş statüsü) ayrıntılı olarak açıklamalıdır. - Etki değerlendirmesi, hem doğrudan hem de dolaylı etkileri dikkate alacak şekilde kısmen güncellenmiştir. Bu etki türlerini oluşturan Proje faaliyetleri şu anda açıklanmamıştır ve ilgili değerlendirme bölümünde (Proje Açıklamasına bağlı) ayrıntılı olarak açıklanmalıdır (örneğin Bölüm XIII.3.1 Arazi Hazırlığı ve İnşaat (ve destekleyici özet Tablo XIII.10)). Bu, örneğin Bölüm 3.2'de İşletme aşamasında Somut Olmayan Kültürel Miras etkileri için sunulan madde formatıyla uyumlu olabilir. - IFC miras değerlendirme kategorilerinin dahil edilmesi hususu, revize edilmiş Kültürel Miras adlı Bölüm XIII'te belirtilmiştir. Tablo XIII.4'te, ulusal statüye sahip alanların (1. ve 2. derece) "kopyalanamazlık" kriterlerini de karşılayabileceği kabul edilmelidir (bu kriter daha sonra Tablo XIII.10'da verilen Proje koridoru	Kültürel miras kaybıyla ilişkili itibar riskleri. Kredi veren standartlarına ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS 8 EP4 – Prensip 2 AIIB ESS1	Proje Kültürel Miras Ekibi tarafından desteklenen ÖAŞ	Finansal Kapanış öncesinde	Güncellenmiş mevcut durum ve değerlendirmelerle birlikte nihai ÇSED (Kültürel Miras Ekleri dahil).

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	içindeki çeşitli kaynaklara uygulanır; örneğin, HRM-10; HRM-38; HRM-46; HRM-47 ve HRM-52). - Tablo XIII.10'da hata ve tutarsızlıklar olup olmadığı iyice kontrol edilmelidir. Bunlar, etki azaltma sürecini (ve ilgili IFC uyumluluğunu) anlamak için çok önemlidir. Örneğin, HRM 6'nın "güzergahtan uzaklığı" "örtüşmenin" açıklandığı ifadeye rağmen "-" olarak belirtilmiştir ve tescilli alan için hedefe yönelik hendek kazma (inşaat öncesi) faaliyeti gerekmektedir. Ayrıca, bu (1. Derece) alanın İzin durumu belirtilmemiştir. Diğer birkaç alan da "güzergahtan uzaklık" sütununda "-" olarak belirtilmiştir. - Tablo XIII.10, yalnızca inşaat aşamasından kaynaklanabilecek potansiyel etkilerin değerlendirildiğini açıklığa kavuşturmak için yeniden adlandırılmalıdır. Bu nedenle, Doğrudan ve Dolaylı etkileri (örneğin titreşim / görsel) içermeli ve renk kodlu sütunda listelenen Etkinin, etki azaltma öncesi bir etki olduğunu (bazen "açıklama" sütunundan etki azaltma ile ilgili referansların kaldırıldığı) açıklığa kavuşturmalıdır. - Tablo 10'da kullanılan etki renk kodu, listelenen kriterlere göre kontrol edilmeli ve açıklığa kavuşturulmalıdır. Örneğin, HRM 10, Proje güzergahı içinde 1. derece tescilli ve taşınamaz bir arkeolojik alandır; o halde neden etki "yeşil" olarak gösterilmiştir? - Tablo 10, her bir alanın (mevcut) kültürel miras değerini veya alanın önemini (etkinin öneminin belirlenmesinde bilgi sağlamak için) gösterecek şekilde güncellenmelidir. "Yüksek riskli arkeolojik alanlar" / Tablo XIII.11 ile ilgili tartışma, bunların inşaat öncesi etki azaltma taahhütleri olduğunu doğrulamak için güncellenmelidir (yani, arkeolojik çalışmalar tamamlanana kadar bu alanlarda proje çalışmalarına başlanamaz). - Mezarlar / mezarlıklar üzerindeki etkiler kısaca tartışıldığında (Mezar Yer Değiştirme Planı özetinden önce), bu bölümde, alanın değeri ve hassasiyeti (yani yüksek) ile ilgili olarak mezarlara (doğrudan ve dolaylı) etki edebilecek faaliyetler açıklanmalı ve Tablo 10'da verilen ek ayrıntılara atıfta bulunulmalıdır. Mevcut ifadede, Projenin mezarlıklara etkisi "küçük" olarak belirtilmektedir, ancak bu doğru değildir (mezarlıklar son derece hassas olduğundan ve yer değiştirme gerekli olduğundan). - Devam eden PEK anketleri (Somut Olmayan Kültürel Miras) ve AKVKBK katılımı (Etki Azaltma ve İzleme) ile ilgili Bölüm XIII taahhütleri, PKP'de özetlenen ve KMYP'de yansıtılan program takvimine çapraz referans içermelidir (ve tersi). Tablo XIII.14'te hata ve tutarsızlıklar olup olmadığı iyice kontrol edilmelidir. Örneğin, hava, toz ve görsel etkiler "fiziksel etki" olarak sınıflandırılmıştır, ancak bunlar dolaylı ve fiziksel olmayan etkilerdir (ve Proje faaliyeti tarafından üretilen fiziksel etkilerin ikincil etkileridir, örneğin patlatma gürültü üretir, kazı toz üretir). Düşük kalıntı etki yine de bir etkidir (ve ilgili sütunda güncellenmelidir). Ayrıca, Kopyalanamayan ve Tescilli kaynaklar "düşük" hassasiyet/kültürel miras değerine sahip değildir (örneğin, 1. derece yerleşim yeri olan HRM-10). Bu, tüm alıcılar için kontrol edilmelidir. Belgeler bu gerekliliklere göre güncellendikten sonra, ilgili Yönetim Planları (Patlatma, Gürültü ve Titreşim, PKP dahil) kapsamında, etki azaltma durumunun ve sahaya özgü eylemlerin (devam eden veya planlanan) tutarlılığını sağlamak için Kültürel Miras paketinin tamamı (ÇSED, Ek, Yönetim Planı ve destekleyici ekler) kapsamlı bir şekilde kontrol edilmelidir.					

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
1.7	Nihai ÇSED'nin açıklanması (güncellenmiş yönetim planları dahil) Son hali tamamlandıktan sonra, nihai ÇSED'yi (Türkçe ve İngilizce olarak) yayınlayın ve bağlantıyı kredi verenlerle paylaşın.	Uluslararası standartlara uygunluk. Bilinçli halk katılımını desteklemek.	IFC PS1 EP4 Prensip 4 AIIB ESS1	ÖAŞ	1.2 ila 1.7 numaralı eylemlerin tamamlanmasının ardından	Açıklanan nihai ÇSED bağlantısının Kredi Verenlerle paylaşılması
1.8	Kurumsal Kapasite - Projenin inşaat ve işletme aşamaları boyunca yeterli ve yetkin kaynaklar sağlamak için gerektiğinde işe alımlara devam edilmesi. - EPC Yüklenicisi ile ÖAŞ arasında iletişim ve raporlama hatları sağlamak ve uygun olduğu hallerde KGM ile etkileşimleri sağlamak için Proje Organizasyon Şemasının güncellenmesi.	Projenin sosyal performansını yönetme kapasitesini ve yetkinliğinin artırılması.	IFC PS1 EP4 Prensip 4 En iyi uygulama. AIIB ESS1	ÖAŞ ve EPC	İzleme dönemi içinde, 2026 yılının ikinci çeyreğinden önce	Önemli rolleri ve uygun olduğu şekilde ÖAŞ, EPC ve KGM arasındaki raporlama hatlarını içeren güncellenmiş ÇGSS organizasyon şeması.
1.9	Proje ÇSYP 1.3.1 Proje ÇSYP'sinin şu şekilde güncellenmesi: Uygulama ve sürekli izleme için maliyet tahminlerinin dahil edilmesi. 1.3.2 İzleme raporlarında düzenli güncellemeler sağlanarak Proje ÇSYP'sinin uygulanması. 1.3.3 İnşaat ve işletme aşamasında ilgili çalışanlara ÇSYP ve modülleri hakkında zorunlu eğitim verilmesi.	Kredi verenlerin gereklilikleri ve uluslararası en iyi uygulamalara uygun bir yönetim planı aracılığıyla ÇGSS risklerinin yönetimi.	IFC PS1 EP4 – Prensip 2 ve 4 AIIB ESS1	ÖAŞ ve EPC	1.3.1 İzleme dönemi içinde, 2026 yılının ikinci çeyreğinden önce 1.3.2 Proje yaşam döngüsü boyunca 1.3.3 Proje yaşam döngüsü boyunca	Güncellenmiş ÇSYP. İzleme ve raporlama dahil olmak üzere Proje ÇSYP'sinin uygulanmasına devam edilmesi Eğitim kayıtları.
1.10	İşletme Aşaması Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (İÇSYP) İşletme aşamasının başlamasından en az altı ay önce bir işletme aşaması Çevresel ve Sosyal Yönetim Planının (İÇSYP) hazırlanması ve uygulanması. İÇSYP şunları içermelidir: - Atık Yönetim Planı - Gürültü Yönetim Planı - Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı - İş Gücü Yönetim Planı - İş Sağlığı ve Güvenliği Planı - Toplum Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı - Trafik ve Yol Güvenliği Yönetim Planı (bakım gereksinimleri ve sert ve yumuşak güvenlik müdahaleleri dahil) - Alt Yüklenici Yönetim Planı - Tehlikeli Maddeler Yönetim Planı - Güvenlik Yönetim Planı	Kredi verenlerin gereklilikleri ve uluslararası en iyi uygulamalara uygun olarak onaylanmış bir İÇSYP aracılığıyla ÇGSS risklerinin yönetimi.	IFC PS1 EP4 – Prensip 2 ve 4 AIIB ESS1	İşletme ve Bakım Yüklenicisi / ÖAŞ	İşletme aşamasının başlamasından 6 ay önce İşletme aşaması boyunca uygulama	İşletme aşaması yönetim planları.
1.11	Erken inşaat çalışmalarının denetimi İnşaat İlerleme Raporunda belirlenen düzeltici eylemler, belirlenen zaman çizelgesine göre gerçekleştirilmeli ve değerlendirme için ilk ÇS üç aylık izleme programına dahil edilmelidir.	Erken inşaat çalışmalarıyla ilişkili ÇGSS risklerinin ele alınması ve Projenin uluslararası standartlara	IFC PS'ler EP4 Prensip 4 AIIB ESS1 ve ESS2	ÖAŞ ve EPC	İlk üç aylık izleme dönemi içinde	Düzeltilici Eylem Planı kapsamında eylemin tamamlanması.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
		tam olarak uygun hale getirilmesi.				
1.12	Paydaş Katılım Planı 1.12.1 PKP'yi aşağıdakilerle güncelleyin: - ÇSED bilgilendirme toplantıları sırasında alınan topluluk geri bildirimlerine dayanarak, düzenli halka açık toplantıların sayısını artırarak ve proje ilerlemesi ve YYEP önlemleri dahil olmak üzere projenin Ç & S uygulaması hakkında (en az ayda bir) güncellemeler yaparak paydaş katılım programının genişletilmesi ve güncellenmesi. - Paydaş katılım programının (i) titreşim etkilerinin izlenmesi ve bunlara ilişkin güvenliğin sağlanması konusunda Antalya Kültürel Varlıkları Koruma Bölge Kurulu ile devam eden iş birliğini; (ii) mezarlıklar ve somut olmayan kültürel miras konusunda PEK'lerle iş birliğini ve (iii) patlatma faaliyetleri için bildirim süreci dahil olmak üzere gürültü ve titreşim etkileri konusunda danışma programını kapsadığından emin olun. - PKP'in eki olarak, (i) ÇSED'de tanımlanan etkilenen toplulukların yerel ve diğer dillerinde (Türkçe, Kürtçe ve Arapça) topluluk bilgilendirme broşürleri, (ii) YYEP ile ilgili devam eden danışma ve katılım için arazi edinimi ve tazminat kılavuzları (AETK'ler) hazırlayın ve paylaşın ve - Projenin topluluk şikâyet mekanizmasına ek olarak, AIIB standartlarına ve AIIB'nin Proje Etkilenen Kişiler Mekanizmasına atıfta bulunulmalıdır. 1.12.2 PKP'yi uygulayın, düzenli güncellemeler (en az ayda bir) sağlamak için halkla ve gerektiğinde bireysel gruplarla iletişim kurun, danışma toplantılarına katılanların bilgileri ve cinsiyet dağılımı da dahil olmak üzere PKP'ye göre düzenlenen paydaş ve halkın katılımı toplantılarının tüm kayıtlarını saklayın. 1.12.3 PKP, Projede önemli değişiklikler meydana geldiğinde güncellenmeli ve asgari olarak yılda bir gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir. 1.12.4 Çevresel ve sosyal performans güncellemelerinin yapılmasına ve ÇSED'nin açıklanmasına olanak tanımak ve gerektiğinde Proje ile ilgili çevresel ve sosyal güncellemeler için açıklama prosedürlerini belirtmek üzere Gizlilik ve Güvenlik Politikası Bilgilerini gözden geçirin ve güncelleyin.	Proje ÇS konularının zamanında yaygınlaştırılması, ilgili paydaşlar da dahil olmak üzere tüm etkilenen taraflarla proaktif ve sürekli iletişim kurarak olumsuz geri bildirimlerin en aza indirilmesi.	IFC PS1, EP4 Prensip 5 AIIB ESS1 ve ESS2	TİG'ler ile birlikte EPC tarafından destek verilen ÖAŞ	1.12.1 Finansal Kapanış öncesinde 1.12.2 Proje döngüsü boyunca. 1.12.3 Finansal Kapanıştan sonra her yıl. 1.12.4 Proje döngüsü boyunca.	Güncellenen paydaş katılımı programı ve etkilenen kişilerin dillerinde yayımlanan topluluk bilgilendirme broşürleri ve AETK ile PKP'nin güncellenmesi. Paydaş katılımı kayıtları ve düzenli toplantı tutanaklarının paylaşılması. Yıllık paydaş katılım toplantıları sonrasında geri bildirim ve yorumların kaydedilmesi. AETK'nin, IESC tarafından gözden geçirilmesi ve ÖAŞ tarafından dağıtılması. Gizlilik ve Güvenlikle ilgili Politika Bilgilerinin gerektiğinde güncellenmesi.
1.13	Topluluk Şikâyet Mekanizması Asgari olarak aşağıdakileri içeren Şikâyet Mekanizmasını (ŞM) uygulayın: - Toplum İrtibat Görevlisi (TİG) ve topluluk şikâyet kanalları ile ilgili ayrıntıları, anonim başvuru, itiraz komitesi prosedürleri ve hassas şikâyetlerin (örneğin CDŞT) sunulması prosedürleri dahil olmak üzere yaymaya devam edin. - Şikâyet kayıtları oluşturun ve 30 gün boyunca şikâyetleri izleyin. - Hassas şikâyetlerin ele alınmasına ilişkin eğitimin, yetkin cinsiyet uzmanları tarafından verilmesi sağlanmalıdır. - Temyiz Komitesi çalışma kılavuzunu hazırlayın ve uygulayın ve Komiteye, temyiz sürecini (kapsam, tetikleyiciler, zaman çizelgeleri) netleştirmek ve şikâyet eğilimlerini YYEP/GKGKP izlemeyle ilişkilendirmek dahil olmak üzere ŞM'nin denetiminden sorumlu olun. - ŞM'yi tüm paydaş katılım araçlarına entegre edin ve uygulayın; - Proje materyallerinde ve halka açık etkinliklerde ŞM'nin görünürlüğünü sağlayın; - Hassas ve uzak gruplara (özellikle arazi edinim süreci için) yönelik hedefli sosyal	Resmileştirilmiş ve iyi bir şekilde açıklanmış bir sistem aracılığıyla şikâyetlerin en aza indirilmesi. İtibar risklerinin ve güvensizlik, çözülmemiş şikâyetler ve yetersiz sonuç takibi ile ilgili risklerin önlenmesi ve en aza indirilmesi.	IFC PS1 IFC PS5 EP4 Prensip 6 AIIB ESS1 ve ESS2	ÖAŞ ve EPC TİG'lerin desteği ile	Proje yaşam döngüsü boyunca	Sosyal yardım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi. Proje ŞM'nin dağıtıldığı yerlerin ayrıntılarını içeren materyaller. Halkın katılımı süreçlerinin tamamlanması. İtiraz sürecinin tamamlanması ve temyiz komitesinin görev yaptığına dair kanıtlar. Arazi edinimi ile ilgili verileri ayırtıran şikâyet kaydı.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	yardım faaliyetleri yürütün ve Halka açık toplantılarda ŞM sürecini tanıttın.					Katılım kayıtları.
1.15	İzinler ve Lisanslar Proje için izin kayıt defterini tutarak gerekli izinleri, geçerlilik sürelerini, izin veren makamları ve her izin için özel koşulları/gereklilikleri (varsa) takip edin. Proje’de yürütülen faaliyetler için alınması gereken izinler.	ÇSYS yönetiřimi ve ulusal izin gerekliliklerine uygunluk	IFC PS1 EP4 Prensip 3 AIIB ESS1	ÖAŞ	Proje yaşam döngüsü boyunca	İzin kaydı tutulması. Gerekli izinlerin alınması ve koşulların yerine getirilmesi.
PS2 – İş Gücü ve Çalışma Koşulları						
2.1	İK Politikası ve İş Gücü Yönetimi Planı İnsan Kaynakları Politikası ve İnsan Kaynakları-İYP'yi ve aşağıdakileri içeren ancak bunlarla sınırlı olmayan prosedürleri uygulayın: - Çalışanların yaşını doğrulayın ve 18 yaşın altındaki hiç kimsenin Proje'de istihdam edilmediğinden emin olun. - Çocuk işçiliğı ve/veya zorla çalıştırma ile ilgili her türlü ihlali, ciddi olay raporlaması olarak Kredi Verenlere bildirin ve düzeltici önlemler alın. - Davranış Kuralları'nın imzalı kopyaları ile yazılı sözleşmeler yapın. - Çalışma saatlerine ilişkin izleme göstergelerini dahil edin ve fazla mesaileri, fazla mesai ödemelerini izleyin ve çalışma süresinin yıllık 270 saati geçmediğinden emin olun. - Birlikte çalışılacak aracı kurumları, alt yüklenicileri ve tedarikçileri çocuk işçiliğı ve zorla çalıştırma risklerine göre aşağıdaki şekilde seçin: - İlgili tüm lisans ve kayıtların mevcut olduğundan emin olun. - İnsan hakları ihlalleri gibi itibar riskleri olmadığından emin olmak için medya raporlarını ve yasal davaları kontrol edin. - İşçilerin kimlik belgelerinin hiç kimse veya hiçbir tarafça alıkoymadığından emin olun. - Yerel istihdam ve kadın istihdamı hedeflerini izleyin. - Toplu işten çıkarmalar öngörülüyorsa, en az altı ay önceden bir işten çıkarma planı hazırlayın.	İş gücü yönetimi ile ilgili risklerin en aza indirilmesi, güvenli ve insana yakışır bir çalışma ortamı için iş gücü yönetimi prosedürlerinin tanımlanması.	IFC PS2 EP4 – Prensip 4 Türk İş Kanunu. AIIB ESS1	ÖAŞ ve kademeli olarak EPC ve alt yükleniciler	Proje boyunca uygulama.	İYP uygulamasına dair izleme raporlarının, kanıtlar ve verilerle birlikte sunulması.
2.2	İşçi Şikâyet Mekanizması - ÖAŞ, EPC ve alt yükleniciler ile birincil tedarikçilerin çalışanları dahil olmak üzere tüm çalışanlar için bir çalışan şikâyet mekanizması (ŞM) uygulayın. Çalışan ŞM'si, şikâyetçilerin herhangi bir misillemeye maruz kalmadan anonim başvurular yapabilmelerini ve birden fazla kanal içermesini sağlamalıdır. - Oryantasyon eğitimi sırasında şikâyet mekanizmasını işçi haklarının bir parçası olarak tanıttın. - İşçi şikâyet kayıtlarını yönetmekten sorumlu bir kişi bulundurun. - Hassas şikâyetleri yönetmek için uygun niteliklere sahip bir uzman bulundurun.	İş gücü yönetimi ile ilgili risklerin en aza indirilmesi, güvenli ve insana yakışır bir çalışma ortamı için iş gücü yönetimi prosedürlerinin tanımlanması.	IFC PS2 EP4 – Prensip 6 Türk İş Kanunu. AIIB ESS1	ÖAŞ	Proje boyunca uygulama	Şikâyet mekanizmasının yürürlükte olduğuna dair kanıt. Varsa, hassas şikâyetler de dahil olmak üzere şikâyet kayıtları. ŞM ayrıntılarını içeren oryantasyon eğitimi materyalleri. İnceleme ve denetim bulguları.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	Güncel bir ŞM takip sistemine sahip olun.					
2.3	İşçi Konaklaması 2.3.1 Uluslararası standartlara uyumu sağlamak için, daha geniş kapsamlı İş Gücü Denetiminin (2.4.2'de) bir parçası olarak bağımsız bir iş gücü uzmanı tarafından işçi konaklama yeri denetimleri yapılmalıdır. 2.3.2 Kamp alanı/işçi konaklama denetiminin ardından, gerektiğinde eksiklikleri giderici önlemlerle kamp alanı yönetim planını güncelleyin. Denetim bulgularının ardından düzeltici önlemler hazırlayın ve tüm yüklenici ve alt yüklenici kamp alanlarındaki yöneticilere dağıtın.	Güvenli ve uygun işçi konaklama tesislerinin yanı sıra toplum sağlığı ve güvenliğinin yönetimi.	IFC PS2 EP4 – Prensip 4 Türk İş Kanunu IFC/EBRD 2009 İşçi Konaklama Rehberi: Süreçler ve Standartlar AIIB ESS1	ÖAŞ, üçüncü tarafça tutulan/bağımsız iş gücü denetçisi, görev tanımı, teklif ve öz geçmiş bakımından Kredi Verenler tarafından kabul edilebilir bir denetçi görevlendirecektir.	2.3.1 - Finansal Kapanış öncesinde onaylanmış, bağımsız iş gücü denetçisinin görevlendirilmesi. İlk Bulgular raporu - 2025 yılının 4. çeyreği sonuna kadar Nihai İş Gücü Denetimi – 2026 yılının Ocak ayı sonu 2.3.2 – İlk üç aylık ÇS izlemesi, 2026 yılının 1. çeyreği	2.3.1 Nitelikli iş gücü denetçisinin görevlendirilmesi, İlk Bulgular Raporu, İş Gücü Denetimi kapsamında nihai işçi konaklama denetimi bulguları. 2.3.2 Kamp alanı planının gerektiği gibi güncellenmesi.
2.4	İş Gücü Yönetimi ve İSG İzleme 2.4.1 – İç izleme: Proje taahhütlerine göre iş gücü ve iş sağlığı ve güvenliği (İSG) performansının aylık iç izlemesini yapmak ve proje yönetimi için İK, iş gücü yönetimi ve İSG izleme raporları hazırlamak. Raporlar, talep üzerine kredi verenlere ve BÇSD'ye de sunulacaktır. 2.4.2 – Dış izleme: Kredi verenin standartlarına uygun olarak, tüm proje sözleşme türleri, İK-İYP taahhütleri (EPC ve alt yükleniciler dahil), işçi konaklama ve iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini kapsayan bir örneklem üzerinde bir iş gücü denetimi gerçekleştirmek üzere bağımsız bir üçüncü taraf danışmanla anlaşın. Bu denetim, ulusal yasalara ve kredi verenin standartlarına uygunluğu değerlendirmek ve gerektiğinde uygulanmak üzere zaman sınırlı düzeltici önlemler geliştirmek amacıyla yapılır. 2.4.3 – İlk bağımsız iş gücü denetimi veya sonraki iş gücü denetimlerinde önemli düzeltici önlemler gerektiren büyük uygunsuzluklar tespit edilmedikçe, dış iş gücü denetimleri yıllık olarak yapılmaya devam edilecektir. Bu durumda, sonraki denetimler bu sorunlar çözülene kadar üç ayda bir tamamlanacaktır.	İş gücü için iyileştirilmiş sağlık ve güvenlik performansı ve güvenli çalışma ortamı (sürekli sözleşmeli/yüklenici ve alt yüklenici). Ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk.	IFC PS1 IFC PS2 EP4 – Prensip 2, 4 ve 6 Ulusal mevzuat AIIB ESS1	2.4.1 ÖAŞ, aylık izleme faaliyetlerini yürütmek üzere yetkin ekip üyelerini görevlendirecektir. 2.4.2 ÖAŞ, bağımsız bir üçüncü taraf iş gücü denetçisi görevlendirecek, BÇSD ve kredi verenlerden görev tanımı ve öz geçmiş onayı alacaktır.	2.4.1 Finansal Kapanış öncesinde başlayan proje döngüsü boyunca İK, iş gücü yönetimi ve İSG performansının aylık iç izlemesi. 2.4.2 Finansal Kapanış öncesinde onaylanmış, bağımsız iş gücü denetçisinin görevlendirilmesi. İlk Bulgular Raporu - 2025 yılının 4. çeyreği sonuna kadar Nihai İş Gücü Denetimi – 2026 Ocak sonu. 2.4.3 Bağımsız iş gücü denetimleri – önemli bir uygunsuzluk gözlemlenmezse yıllık olarak, önemli uygunsuzluklar gözlemlenirse ve sorunlar çözülene ve düzeltici önlemler uygulanana kadar üç ayda bir veya kredi verenlerin mutabık kaldığı şekilde. Proje döngüsü boyunca önemli bir uygunsuzluk veya düzeltici eylem tespit edilmezse, bağımsız iş gücü denetimleri yıllık olarak (veya kredi verenlerle mutabık kalınan şekilde) tekrarlanır.	2.4.1 Aylık iç İK, iş gücü yönetimi ve İSG izleme raporları 2.4.2 Bağımsız İş Gücü Denetimi görev tanımı Nitelikli iş gücü uzmanı öz geçmişleri Bağımsız iş gücü denetçisi sözleşmesi İlk Bulgular Raporu Nihai Bağımsız İş Gücü Denetim Raporu. 2.4.3 Düzenli İş Gücü Denetim raporları (yıllık veya üç aylık)
2.5	Tedarik Zinciri	Tedarik zincirindeki iş gücü risklerinin en aza	IFC PS2	ÖAŞ	Proje döngüsü boyunca	Uygulama izleme ve raporlamasının, hem iç

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	Tedarik Zinciri ve Alt Yüklenici Yönetim Planı ile Sorumlu Tedarik Politikasının uygulanması.	indirilmesi.	EP4 – Prensip 4 Türk İş Kanunu AIIB ESS1			hem de dış iş gücü izleme raporlarında ele alınması.
2.6	Sağlık ve Güvenlik Planı (İnşaat Aşaması) 2.6.1 Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planının uygulanması. Plan ayrıca aşağıdakileri de içermelidir: - İSG Kanunu (No: 6331) uyarınca Yıllık Çalışma Planı ve Yıllık Eğitim Planı; - İş Sağlığı ve Güvenliği Komiteleri Yönetmeliği (28532 sayılı Resmi Gazete, 18.01.2013) uyarınca İş Sağlığı ve Güvenliği Komitesinin kurulması; - İşe özgü risk değerlendirmeleri ve yöntem beyanları; - Çalışma İzni Sistemi; - Kaza ve Olay Bildirim Prosedürü ve - Alt yüklenici için iletişim ve raporlama gereklilikleri. 2.6.2 Aşağıdakilerin uygulanması: - İnşaat sırasında saha özelinde risk değerlendirmesi (alan bazlı tehlike tanımlama ve risk değerlendirmesi); - İnşaat ve işletme için olay/kaza sınıflandırması; - Çalışanların farkındalığını artırarak, inşaat ve işletme için basılı kaza ramak kala vaka formları hazırlayarak ramak kala vaka raporlamasının iyileştirilmesi ve - İnşaat ve işletme için olay/kaza prosedürünün oluşturulması. 2.6.3 İnşaat süresince düzenli SGÇ denetimleri yapmaya devam edilmesi.	İş gücü (kadrolu ve sözleşmeli/yüklenici ve alt yüklenici) için iyileştirilmiş sağlık ve güvenlik performansı ve güvenli çalışma ortamı. Ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk.	IFC PS1 IFC PS2 EP4 – Prensip 2, 4 ve 6 Ulusal mevzuat AIIB ESS1	EPC	2.6.1 Proje yaşam döngüsü boyunca uygulama 2.6.2 İlk ÇS izleme / 2026 yılının ilk çeyreğinde uygulanır. 2.6.3 İnşaat süresince SGÇ denetimleri.	2.6.1 Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planı Yıllık Çalışma Planı Yıllık Eğitim Planı. 2.6.2 Risk değerlendirme belgeleri Olay/kaza sınıflandırması kanıtları Ramak kala vaka raporları Olay/kaza prosedürü. 2.6.3 SGÇ denetimlerinin gerçekleştirilmesi.
2.7	Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planı (İşletme Aşaması) 2.7.1 Projenin işletme aşaması için ilgili sağlık ve güvenlik risklerini kapsayacak şekilde ayrıntılı, sahaya özgü İSG yönetim planları ve prosedürlerinin geliştirilmesi ve uygulanması. İşletme aşaması için saha SGÇ denetim prosedürünün oluşturulması. 2.7.2 İşletme süresince düzenli SGÇ denetimleri yapmaya devam edilmesi.	İş gücü (kadrolu ve sözleşmeli/yüklenici ve alt yüklenici) için iyileştirilmiş sağlık ve güvenlik performansı ve güvenli çalışma ortamı. Ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara uygunluk.	IFC PS1 IFC PS2 EP4 – Prensip 2, 4 ve 6 Ulusal mevzuat AIIB ESS1	İşletme ve Bakım Yüklenicisi / ÖAŞ	İşletme aşaması için işletmenin başlamasından en az altı ay önce	2.7.1 İşletme Aşaması İSG Yönetim Planı ve denetim prosedürü 2.7.2 SGÇ denetim raporları
PS3 – Kaynak Verimliliği ve Kirlilik Önleme						
3.1	Taş Ocağı Yönetim Planı Taş Ocağı Yönetim Planı, halihazırda bozulmuş alanların kullanılması ve malzeme çıkarma işlemlerinin neden olduğu bozulmanın en aza indirilmesi için alınacak önlemleri içerecek şekilde revize edilmelidir.	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk.	IFC PS3 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	ÖAŞ	İlk dış denetim dönemi içinde / 2026 yılının ilk çeyreği sonuna kadar	Güncellenmiş Taş Ocağı Yönetim Planı.
3.	Hava Kalitesi Yönetim Planı HKYP, inşaat öncesi mevcut durum çalışmalarının beklemedeki sonuçlarını ve	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk.	IFC PS 3 AIIB ESS1	ÖAŞ	İlk dış denetim dönemi içinde / 2026 yılının ilk çeyreği sonuna kadar	Güncellenmiş Hava Kalitesi Yönetim Planı.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	modelleme çalışmalarının yeniden değerlendirilmesini içerecek şekilde revize edilmelidir. - Hassas konumların net tanımları ve - Aylık ölçümler, hassas konumlarda sadece PM₁₀ değil, aynı zamanda PM_{2,5} ölçümlerini de içermelidir.		EP4 – Prensip 4			
3.	Su ve Atık Su Yönetim Planı SAYP, AAT'nin bakımı da dahil olmak üzere inşaat süresince sürekli olarak izlenmelidir.	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk.	IFC PS 3 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	ÖAŞ	İnşaat süresince devam eder	Sürekli izleme ve bakım dahil olmak üzere güncel Su ve Atıksu Yönetim Planı.
3.4	Gürültü ve Titreşim Yönetim Planı Gürültü ve Titreşim Yönetim Planı, inşaat öncesi ölçümlerin tamamlanmasının ve modelleme sonuçlarının yeniden değerlendirilmesinin ardından aşağıdaki hususlar dahil olmak üzere güncellenmelidir: - Hassas konumların ve izleme sıklığının (aylık) net bir şekilde tanımlanması; - Titreşim izleme gerekliliğinin revizyonu: Patlatma Yönetimi Planına göre, patlatma sahasının yakınında hassas alıcıların bulunduğu patlatma faaliyetleri sırasında titreşim ölçülmelidir. Kültürel miras alıcıları için, bu tampon mesafeleri Kültürel Miras Yönetim Planında belirtilenleri yansıtmalıdır. Gerektiğinde, patlatma alanlarına en yakın alıcılar ve titreşime duyarlı yapılar üzerinde titreşim izleme, üç ayda bir veya şikâyet üzerine değil, düzenli olarak yapılmalıdır ve - Sahaya özgü titreşim önlemleri.	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk.	IFC PS 3 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4 IFC PS 8	ÖAŞ	İlk dış izleme dönemi içinde / 2026 yılının ilk çeyreği sonuna kadar	Güncellenmiş Gürültü ve Titreşim Yönetim Planı.
3.5	Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı (inşaat aşaması) 3.5.1 Her yeni şantiye/şantiye kampı ve acil durum müdahale ekibi için inşaat aşaması boyunca planı güncelleyi; acil durum müdahale ekibindeki rollerini ve sorumluluk alanlarını da dahil edin. 3.5.2 Tüm acil durum hizmetleri artık 112 numarası altında birleştirildiğinden, hızlı arama acil durum telefon numaraları güncellenmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. 3.5.3 İnşaat aşamasında acil durum müdahale planında belirlenen çeşitli senaryolara karşı acil durum tatbikatları gerçekleştirin. Yerel acil durum müdahale birimlerini dahil edin ve onlarla koordinasyon sağlayın.	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk.	IFC PS 3 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	ÖAŞ	İnşaat aşaması boyunca	3.5.1 Düzenli olarak güncel tutulan ADHMP. 3.5.3 Acil durum tatbikatları ve alıştırmalarının kayıtları.
3.6	Kaynak Tüketimi - Yakıt ve su tüketimi dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere kaynak tüketimi ile ilgili temel performans göstergelerini belirleyin ve izleyin ve işletme faaliyetleri için bunları düzenli olarak izleyin. - İnşaat aşamasında su, enerji ve yakıt gibi kaynakların tüketim miktarlarının kayıtlarını düzenli olarak tutun.	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk. Kaynakların verimli kullanımı.	IFC PS 3 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	EPC ve ÖAŞ	İnşaat ve işletme süresince	Kaynak tüketimi kayıtları ve raporları.
3.7	Atık Yönetim Planının Uygulanması Aşağıdakileri içerir: - Tehlikeli atık yönetimi konusunda eğitim verilmesi - Geçici tehlikeli atık depolama alanında düzenli olarak atık kayıtlarının tutulması	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk.	IFC PS 3 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	ÖAŞ	İnşaat ve işletme süresince	Eğitim kayıtları. Atık kayıtları.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	ve inşaat aşamasında sahadaki atıkların giriş ve çıkış tarihlerinin kaydedilmesi.					
3.	Üst Toprak Yönetimi İnşaat sahasında jeoteknik ve ekolojik hususlara göre üst toprak yönetimi uygulamalarının iyileştirilmesi. Yıkım sırasında kontaminasyon riski olan yerlerde (çözücü veya yakıt depolama üniteleri) toprak kalitesi analizinin yapılması.	Yerel mevzuata ve IFC PS'lerine uygunluk.	IFC PS 3 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	ÖAŞ	İnşaat ve işletme süresince	Ç & S izleme sırasında etkili üst toprak yönetimi. Toprak kalitesi analizleri.
PS4 – Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti						
4.1	Patlatma Yönetim Planı 4.1.1 Aşağıdakiler hakkında ayrıntılı bilgiler içerecek şekilde toplum sağlığı ve güvenliğinin yönetimi için Patlatma Yönetim Planının güncellenmesi: ▪ Titreşim, fırlayan kaya ve hava şoku etkilerinin değerlendirilmesinden elde edilen en son bilgiler ve tespit edilen yerleşim yerleri ile ilgili bildirim gereklilikleri. ▪ Patlatma faaliyetlerinden önce ve sonra otoyol güzergahının 100 metre yakınındaki yerleşim yerleri/binaların hassasiyet ve yapısal değerlendirmesinin yapılması için alınacak önlemler ve zaman çizelgesi. ▪ Bağımsız uzmanlar tarafından değerlendirilecek ve şikayetçi ile mutabık kalınacak yapı hasarları ile ilgili talepler durumunda düzeltici eylem planlaması (yani, restorasyon veya tazminat vb.). ▪ Potansiyel patlama/titreşim etkisi nedeniyle boşaltılması gereken yapılar/binalar/evler için tahliye planları geliştirmeye yönelik önlemler. 4.1.2 Patlatma Yönetim Planının uygulanması. Mümkünse patlatmadan 15 gün önce, aksi takdirde en az bir hafta önce ve patlatmadan hemen önce, titreşim, fırlayan kaya ve hava şoku etkilerinin tespit edildiği yerleşim yerleri dahil olmak üzere yerel jandarma ve yakın toplulukların bilgilendirilmesi. Bildirimlerde, uygulanan prosedürler ve güvenlik önlemleri açıklanmalıdır.	Toplum sağlığı ve güvenliği risklerinin ve etkilerinin en aza indirilmesi.	IFC PS4 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	EPC	4.1.1 İlk izleme 2026 yılının ilk çeyreğinde ve herhangi bir patlatma faaliyetinden önce güncellenmiş plan. 4.1.2 İnşaat süresince uygulama.	Hem iç hem de dış Ç & S izlemesine dahil edilen uygulama izleme.
4.2	Yıkım Yönetim Planı Her yapı türü için yıkım prosedürünü içeren Yıkım Yönetim Planının uygulanması; etki azaltıcı önlemlerin ve asbest önlemlerinin uygulanmasının izlenmesi	İş ve toplum sağlığı ve güvenliği riskleri ile etkilerinin en aza indirilmesi.	IFC PS4 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	ÖAŞ ve EPC	Herhangi bir yıkım faaliyetinden önce.	Hem iç hem de dış Ç & S izlemesine dahil edilen uygulama izleme.
4.3	Acil Durum Hazırlığı ve Müdahale (İnşaat aşaması) 4.3.1 ADHMP'yi uygulayın, yönetim planına göre tatbikat senaryoları gerçekleştirin ve tatbikatlar yapıldığında toplulukları önceden bilgilendirin. Tahliye rotalarını ve belirlenmiş buluşma noktalarını gözden geçirin, gerektiğinde güncelleyin. 4.3.2 Herhangi bir gerçek acil durum durumunda, CTA'ya göre kredi verenlere olay müdahalesi ve alınan önlemler hakkında bilgi verin.	İş ve toplum sağlığı ve güvenliği riskleri ile etkilerinin en aza indirilmesi.	IFC PS4 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	ÖAŞ ve EPC	4.3.1 İnşaat süresince. 4.3.2 CTA koşullarına göre, inşaat süresince.	4.3.1 Hem iç hem de dış ÇS izlemesine dahil edilen uygulama izleme. 4.3.2 Kredi verenlere olay raporlarının sunulması.
4.4	Acil Durum Hazırlık ve Müdahale (İşletme aşaması) Bir işletme aşaması ADHMP hazırlanmalı ve bu plan aşağıdakileri içermelidir: ▪ Olası olay senaryoları ve müdahale prosedürleri; ▪ Yangın söndürücüler, duman dedektörleri ve ilk yardım çantaları gibi acil durum ekipmanlarının ayrıntıları, inşaat ve işletme aşamaları boyunca periyodik olarak	İş gücü (kadrolu ve sözleşmeli/yüklenici ve alt yüklenici) için iyileştirilmiş sağlık ve güvenlik performansı ve güvenli çalışma ortamı.	IFC PS1 ve PS4 AIIB ESS1 EP4 – Prensip 4	İşletme ve Bakım yüklenicisi / ÖAŞ	İşletmenin başlamasından en az altı ay önce	Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı – İşletme.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	kontrol edilmeli ve son kullanma tarihi geçmiş olanlar değiştirilmelidir; - Tahliye rotaları ve belirlenmiş buluşma noktalarının ayrıntıları; - Acil durum müdahale ekibinin ayrıntıları ve - Acil durum müdahalesi ve ilk yardım için yeterli kaynakların tahsisi.	Ulusal mevzuata uygunluk.				
4.5	Cinsiyet Eylem Planı 4.5.1 Cinsiyete dayalı şiddet ve taciz (CDŞT) risklerini önlemek ve farklı Proje bileşenlerinde kadınların istihdam edilebilirliğini artırmak için sahaya özgü eylemleri içeren ve izleme ve performans göstergelerini belirten bir Cinsiyet Eylem Planı hazırlayın. 4.5.2 Sürekli iyileştirmeyi desteklemek için paydaşların geri bildirimlerini de dikkate alarak planı uygulayın ve düzenli olarak gözden geçirin.	Cinsiyetle ilgili risk ve etkilerin yönetilmesi ve cinsiyet eşitliği fırsatlarının teşvik edilmesi.	En iyi uygulama	ÖAŞ	4.5.1 Finansal Kapanış öncesinde 4.5.2 Proje yaşam döngüsü boyunca	Cinsiyet Eylem Planının hazırlanması, uygulanması ve güncellenmesi.
4.6	Trafik ve Yol Güvenliği Yönetimi 4.6.1 Köyler için belirli yol güvenliği önlemlerinin uygulanmasını ve uygun şekilde izlenmesini sağlamak için Trafik Yönetim Planını uygulayın. Bu önlemler aşağıdakileri içerir, ancak bunlarla sınırlı değildir: - Bilinçlendirme kampanyaları, sürücüler ve yol kullanıcıları için eğitim oturumları, okullar ve güvenli davranışları teşvik etmek için topluluk katılımı faaliyetleri gibi, ancak bunlarla sınırlı olmayan yumuşak müdahaleler ve - Uygun işaret levhaları, yol bariyerleri, aydınlatma ve trafik kontrol önlemleri ile güvenlik barınaklarının kurulması gibi sert müdahaleler. 4.6.2 İşletme aşaması için Trafik ve Yol Güvenliği Yönetim Planını hazırlayın ve uygulayın.	Toplum sağlığı ve güvenliğinin teşvik edilmesi.	IFC PS 4 En iyi uygulama AIIB ESS1 EP4 – Prensipten 4	ÖAŞ	4.6.1 İnşaat süresince. 4.6.2 İşletmeye başlamadan üç ay önce ve işletme süresince uygulanır	Trafik ve Yol Güvenliği Yönetim Planının hazırlanması, güncellenmesi ve tüm süreç boyunca uygulanması.
4.7	Güvenlik Yönetim Planı Güvenlik personeli eğitim kayıtlarını ve imzalanmış Davranış Kuralları kopyalarını saklayarak, kredi verenlerin gerekliliklerine uygun olarak Güvenlik ve İnsan Hakları Gönüllü Prensipleri doğrultusunda Güvenlik Yönetim Planını uygulayın.	Toplum sağlığı ve güvenliği ile cinsiyet risklerinin en aza indirilmesi.	IFC PS4 Güvenlik ve İnsan Hakları Gönüllü Prensipleri konusunda uluslararası en iyi uygulamalar AIIB ESS1 EP4 – Prensipten 4	EPC (ÖAŞ tarafından incelenmiş ve onaylanmış)	Güvenlik sağlayıcısının görevlendirilmesinden önce geçmiş kontrolü ve güvenlik soruşturması. İnşaat süresince uygulanacak güvenlik yönetim planı.	Hem iç hem de dış Ç&S izlemesine dahil edilen uygulama izleme. Güvenlik personeli tarafından imzalanmış Davranış Kuralları belgesi ve eğitim kayıtları.
PS5 – Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim						
5.1	YYEP'nin Yürütülmesi ve Koordinasyonu YYEP'nin son halinin KGM ile paylaşılmasını ve resmi olarak onaylanmasını sağlamak. KGM ile koordineli olarak YYEP uygulama ekibi ile birlikte YYEP'yi sürdürmek, uygulamak ve izlemek. YYEP uygulamasının aşağıdakileri içermesini sağlamak: - KGM ve ÖAŞ tarafından YYEP ve YYEP Fonu prosedürlerine uygun olarak arazi ediniminin tamamlanması ve zamanında tazminat ödenmesi; - KGM, ÖAŞ ve EPC arasında iki haftada bir düzenli koordinasyon toplantıları düzenlenmesi, aylık olarak iç YYEP denetimlerinin raporlanması ve arazi edinimi ve destek önlemlerini üç ayda bir izlemek için harici YYEP danışmanıya görüşülmesi;	Resmileştirilmiş bir sistem ve belgeler aracılığıyla arazi edinimi ve yeniden yerleşim risklerinin yönetimi.	IFC PS5 EP4 – Prensipten 3, 4 AIIB ESS2	ÖAŞ	YYEP Tamamlama Denetimine kadar sürekli olarak	Kredi verenler tarafından onaylanan YYEP ve YYEP bütçesi. KGM tarafından YYEP'nin onaylanması. YYEP Uygulama Prosedürü. İç ve dış YYEP izleme raporları. Ödeme / YYEP Fonu

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	- Arazi, varlık ve mahsul değerlemelerinin piyasa fiyatlarını yansıtacak ve tam yenileme maliyetinin ödenmesini sağlayacak şekilde en az yılda bir kez güncellenmesi; - KGM ile kendi faaliyetleri için ayrılan bütçeleri ve tazminat ödemeleri ile YYEP önlemleri için ödeme planlarının teyit edilmesi, yüksek maliyetli segmentler için acil durum planlaması yapılması; - İşletmeye özgü ayrıntılı geçim kaynakları geri kazanım planlarının hazırlanması; - Ayrıntılı parsel düzeyinde Kümülatif Etki Değerlendirmesinin hazırlanması; - Hane halkına özgü kümülatif etki azaltma önlemlerini içeren bir geçim kaynakları geri kazanım planının hazırlanması; - Etkilenen işletmelerdeki hassas çalışanlar, gayri resmi veya geçici düzenlemelerdeki çalışanlar da dahil olmak üzere, yapılandırılmış bir değerlendirme yapılması ve buna göre destek planlarının oluşturulması ve - Meyve bahçeleri ve yüksek değerli mahsuller için gelir bazlı değerlendirme yapılması.					ödeme kayıtları. KGM ile yapılan toplantı tutanakları. Güncellenmiş değerlendirme çalışması (her yıl).
5.2	YYEP Uygulama Prosedürü Aşağıdakileri (en az) içeren bir YYEP Uygulama Prosedürü geliştirin: - YYEP Fonunun kullanımına ilişkin ayrıntılı kriterler ve sorumlulukların belirlenmesi; - Kurumlar arası koordinasyonun resmileştirilmesi ve net rol ve sorumluluklarla YYEP Fonu ödeme süreçlerinin işler hale getirilmesi; - PEK veri tabanı, hassasiyet puanlama araçları gibi araç ve belgelerin tanımlanması ve işler hale getirilmesi ve koordinasyon için kümülatif etki kaydı oluşturulması ve - YYEP veri tabanında çakışan proje etkilerinin izlenmesi ve entegre edilmesi.	Resmileştirilmiş bir sistem ve belgeler aracılığıyla arazi edinimi ve yeniden yerleşim risklerinin yönetimi.	IFC PS5 EP4 – Prensip 4, 5 AIIB ESS2	YYEP Danışmanının desteğiyle ÖAŞ	Finansal Kapanış öncesinde	YYEP Uygulama Prosedürü.
5.3	YYEP uygulama ekibi ÖAŞ bünyesinde YYEP uygulama ekibinin sürdürülmesi ve etkili YYEP uygulaması için gerekli olan açık pozisyonların işe alımının tamamlanması: - TİG'ler (x3) - Tarım Uzmanı - Arazi Ölçüm Mühendisi - İşletmeler dahil olmak üzere Mülk Değerleme Uzmanı/Uzmanları	Güçlendirilmiş iç kapasite sayesinde sosyal performansın iyileştirilmesi.	IFC PS5 EP4 – Prensip 4 AIIB ESS2	ÖAŞ	2026 Ocak ayı sonuna kadar listelenen roller	Uygulama ekibinin görevlendirilmesine ilişkin kanıtlar. YYEP'de belirtilen ayrıntılı roller ve sorumluluklara uygun olarak işe alım. YYEP uygulama ekibi üyelerinin belirtildiği güncellenmiş organizasyon şeması. Eğitim kayıtları.
5.4	Araziye Giriş Koşulları Araziye erişim ve inşaatın yalnızca aşağıdaki koşullar sağlandığında devam etmesinin sağlanması: - Gerekli tüm izinlerin (ormancılık ve diğer kamu arazisi kullanım izinleri dahil) alınmış ve iç denetim mekanizması aracılığıyla doğrulanmış olması; - Yasal kamulaştırma işleminin tamamlanmış olması (duruma göre 8. veya 27.	Arazi ediniminin etkilerinin önlenmesi/en aza indirilmesi.	IFC PS5 EP4 – Prensip 4, 5 GIIP AIIB ESS2	EPC ve ÖAŞ, YYEP Danışmanı ve BÇSD tarafından onaylanan izleme ve kısıtlamaların uygulanmasından sorumludur	Anında ve sürekli olarak. Her bir parselin erişiminden önce (ÖAŞ ve EPC tarafından ortaklaşa) gözden geçirilir.	Arazi giriş protokolleri. Arazi erişim hazırlık kontrolleri. Yazılı onaylar/protokoller. Düzenli YYEP uygulama

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	madde) ve Yukarıdakilerin tamamlanamadığı ancak acil inşaatın devam etmesi gereken istisnai durumlarda, arazi sahiplerinden ve kullanıcılarından yazılı onay alınarak, ulusal yasalar kapsamındaki haklarının ve tam YYEP haklarının korunmasının sağlanması.					izleme raporları (iç ve dış). BÇSD izleme raporları.
5.5	Arazi erişimi izleme Yerinden edilmenin en aza indirilmesi taahhütlerine uyulmasını sağlamak için arazi erişimi izleme ve kontrol mekanizmasının oluşturulması ve uygulanması.	Yerinden edilmenin en aza indirilmesinin etkin yönetimi ve izlenmesi.	IFC PS5 EP4 – Prensipten 4 GIIP AIIB ESS2	ÖAŞ sosyal ve kamulaştırma ekipleri, EPC yüklenicisi ve TİG'lerin desteğiyle arazi erişim izleme kaydı oluşturmalıdır.	Finansal Kapanış öncesinde	Arazi giriş protokolleri. Tazminat ödemelerinin kanıtı. Onay mektupları. Erken arazi erişimini gösteren olay kayıtları. Dahili YYEP uygulama izleme raporları.
5.6	Onaylı Erişilen Arazilerin Öncelikli Kamulaştırılması Eylül 2025'ten önce yazılı izinle erişilen tüm arazilerin kamulaştırılmasına öncelik verilmesi ve bu arazilerin listesinin KGM'ye gönderilerek acil önlem alınabilmesi sağlanmalıdır. Eylül 2025'ten sonra yazılı izinle erişilen tüm araziler, izin alınmasından itibaren dört ay içinde öncelikli olarak kamulaştırılmalıdır.	Arazi ediniminin etkilerinin önlenmesi/en aza indirilmesi.	IFC PS5 EP4 – Prensipten 4 GIIP AIIB ESS2	ÖAŞ Kamulaştırma Müdürü, bir liste hazırlayarak KGM ile iletişime geçecek ve kamulaştırma önceliklerinin belirlenmesini sağlayacaktır.	Eylül 2025'ten önce girilen araziler için 2025 sonuna kadar. Eylül 2025'ten sonra girilen araziler için yazılı onay alındıktan sonra dört (4) ay içinde.	Tapu devirleri. Kamulaştırma kayıtları. Tazminat ödemelerine ilişkin kanıtlar.
5.7	Kamulaştırma koridoru Etkilenen yerleşim yerlerinde yol güzergahı için güncellenen kamulaştırma koridorunu, etkilenen parsellerin listesini, kamulaştırma koridorunu gösteren basılı haritaları ve her yerleşim yeri için geçerli kamulaştırma koridoru genişliği bilgilerini paylaşarak kesinleştirin ve açıklayın. İlgili tesislerin ayak izleri (varsa) için kamulaştırma koridoru için benzer bir yaklaşım benimsenmesini sağlayın.	Resmileştirilmiş bir sistem aracılığıyla topluluk beklentilerinin etkin yönetimi.	IFC PS1 ve PS5 EP4 - Prensipten 4 GIIP AIIB ESP AIIB ESS1 AIIB ESS2	ÖAŞ, YYEP uygulama ekibi, kamulaştırma müdürü ve GIS ekibine güncellenmiş ayak izi haritaları ve tablolarının hazırlanmasında liderlik edecektir.	Finansal Kapanış öncesinde. ÖAŞ ve EPC tarafından nihai seçim kararı verildikten ve her tesis için izin gereklilikleri tamamlandıktan sonra bir ay içinde ilgili tesis ayak izleri.	Arazi edinim koridoru ve etkilenen parsellerin nihai haritası ve tablosu. Açıklama kanıtı.
5.8	Kamulaştırma, YYEP/GKGKP Uygulama ve İnşaat Programlarının Koordinasyonu EPC inşaat öncelikleri, YYEP/GKGKP uygulaması ve KGM kamulaştırma zaman çizelgelerinin uyumlu olmasını sağlayın ve zamanında arazi erişimini sağlamak için tüm tarafların önceden koordinasyonunu sağlayın.	Resmileştirilmiş bir sistem ve belgeler aracılığıyla arazi edinimi ve yeniden yerleşim risklerinin yönetimi.	IFC PS5 EP4 - Prensipten 4 AIIB ESS2	KGM ve EPC ile koordineli olarak ÖAŞ	YYEP Tamamlama Denetimine kadar sürekli olarak	KGM'nin kamulaştırma programı. EPC'nin inşaat programı. ÖAŞ'nin YYEP uygulaması ve GKGKP programı. KGM'nin arazi edinim kayıtları. Düzenli YYEP uygulama izleme raporları (iç ve dış). Arazi Giriş Protokolleri.
5.9	Arazi Erişimi Özet Tablosu	Arazi edinimi ve yeniden	IFC PS5	YYEP Danışmanının	Finansal Kapanış öncesinde.	Arazi Erişimi Özet

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	Kasım 2024'ten Eylül 2025'e kadar girilen tüm kamu arazilerini ve özel arazileri listeleyen bir tablo hazırlayın. Tabloda giriş tarihi ve amacı, arazi kullanım durumu, resmi ve gayri resmi kullanıcılar, kamulaştırma durumu, giriş sırasında izin ve ruhsat durumu, gerçekleştirilen çalışmalar vb. bilgileri belirtin.	yerleşim risklerinin yönetimi ve ulusal yasalara ve kredi verenlerin gerekliliklerine uyulmaması.	EP4 - Prensip 4 AIIB ESS2	desteğiyle ÖAŞ		Tablosu. İzinler. Onaylar. Fotoğraflar.
5.10	Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzu (AETK) Nihai YYEP'deki güncellemeleri dikkate alarak mevcut üç AETK'yi daha okunaklı formatlar halinde kısaltın. Proje destekleri ve faydalarının daha iyi anlaşılması için AETK'nin ek katılım toplantıları ile desteklenerek, etkilenen topluluklara ve işletmelere etkili bir şekilde yayılmasını sağlayın.	Çeşitlendirilmiş katılım araçları aracılığıyla proje faydaları konusunda farkındalığın artırılması.	IFC PS1 ve PS5 EP4 - Prensip 4, 5, 6 AIIB ESS1 AIIB ESS2	ÖAŞ hazırlayacak ve ÖAŞ/EPC proje TİG'lerinin desteği ile yaygınlaştıracak	Finansal Kapanış öncesinde üç (3) AETK'nin güncellenmesi. Arazi edinimi tamamlanana kadar AETK'lerin dağıtılmasına devam edilmesi. 2026 Ocak ayı sonuna kadar etkilenen her yerleşim yerinde ek toplantılar düzenlenmesi	Hak temelli AETK'ler. AETK'lerin proje internet sitesinde yayımlanması. Etkilenen grupları bilgilendirmek için gerçekleştirilen destek toplantılarının kaydı.
5.11	Geçim Kaynakları İyileştirme Planı YYEP'de sağlanan çerçeveye dayalı olarak Geçim Kaynakları İyileştirme Planını (GKİP) daha ayrıntılı hale getirin ve uygulayın. Geçim kaynaklarını geri kazanma önlemlerinin aşağıdakileri içermesini sağlayın: - Gayri resmi aktörleri ve hassas grupların belirlenmesi ve tazmin edilmesi için güçlendirilmiş mekanizmalar; - Hassas grupları da dikkate alan kapsayıcı, erişilebilir eğitim ve sosyal yardım modelleri; - Çeşitlendirilmiş ve doğrulanmış geçim seçenekleri; - Sağlam bir izleme ve değerlendirme çerçevesi; - İlgili danışmanların görevlendirilmesi ve görev yerine gönderilmesi için hızlandırılmış süreçler ve - Gayri resmi çalışanlar için iyileştirilmiş tanıma ve destek.	Geçim kaynakları üzerindeki etkilerin önlenmesi/en aza indirilmesi.	IFC PS5 EP4 - Prensip 4, 5, 6 AIIB ESS2	Gerekli olduğunda, dış uzman desteği ile ÖAŞ ve YYEP Danışmanı	GKİP Danışmanı, Finansal Kapanış öncesinde görevlendirilecektir. GKİP paketleri, 2026 yılının 1. çeyreği sonuna kadar tamamlanacaktır.	Onaylanmış projeye özgü GKGKP paketleri. GKGKP uygulamasının kayıtları ve raporlaması. Şikâyet kayıtları. Düzenli YYEP uygulama izleme raporları (iç ve dış). BÇSD izleme raporları. YYEP Tamamlama Denetimi.
5.12	YYEP İzleme Fiziksel ve ekonomik yerinden edilme sonuçlarına ilişkin göstergeler de dahil olmak üzere YYEP'de ayrıntılı olarak belirtilen YYEP İzleme Çerçevesini, periyodik iç ve üçüncü taraf denetimleri yoluyla gözden geçirilmek üzere uygulamak. YYEP İzleme Çerçevesi üç düzeyde uygulanacaktır: (i) Üçüncü taraf danışmanların desteğiyle ÖAŞ YYEP Uygulama Ekibi tarafından gerçekleştirilen iç izleme; (ii) IFC PS5'e uygunluğu değerlendirmek üzere BÇSD ve bağımsız uzmanlar tarafından gerçekleştirilen dış izleme ve (iii) geçim kaynaklarının yeniden sağlanması ve diğer YYEP hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını teyit etmek üzere bağımsız yeniden yerleştirme uzmanları tarafından gerçekleştirilen YYEP Tamamlama Denetimi.	Resmileştirilmiş izleme araçları ile geliştirilmiş karar verme süreci.	IFC PS5 EP4 – Prensip 9, 10 AIIB ESS2	ÖAŞ ve YYEP Danışmanı çerçeveyi oluşturacaktır	Finansal Kapanış öncesinde ÖAŞ tarafından aylık iç YYEP izleme. Finansal Kapanış öncesinde Dış YYEP izleme danışmanının görevlendirilmesi. İlk üç aylık YYEP dış izleme Ocak 2026'da gerçekleştirilecek. Yukarıdakilerin tümü, YYEP Tamamlama Denetimi yayımlanana kadar devam eder.	YYEP İzleme Çerçevesi. Düzenli YYEP uygulama izleme raporları (iç ve dış). YYEP Tamamlama Denetimi.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
5.13	YYEP Bütçe Yönetimi 5.13.1 Öngörülen maliyetler için yeterli kaynak sağlamak amacıyla YYEP Bütçesinin periyodik olarak gözden geçirilmesi ve (gerekirse) güncellenmesi. 5.13.2 Kümülatif etkileri belirlemek için parsel düzeyinde çalışmalar yürütülmesi ve ilgili maliyetleri içerecek şekilde YYEP bütçesinin güncellenmesi. Acil durum tahsisatları yetersizse, bu ek maliyetleri karşılamak için YYEP bütçesinin artırılması sağlanacaktır.	Yeterli bütçe tahsisi yoluyla risklerin yönetimi.	IFC PS5 EP4 – Prensip 4, 10 AIIB ESS2	ÖAŞ	2025 Ekim ayından itibaren üç ayda bir, YYEP Tamamlama Denetimi'ne kadar.	YYEP Bütçe Güncellemesi.
				ÖAŞ ve kümülatif etki çalışmalarına katılan danışmanlar.	Bütçe, 2026 Ekim ayına kadar kümülatif etkileri içerecek şekilde ayarlanacaktır.	YYEP Bütçe Güncellemesi Ek Kümülatif Etki çalışmalarının sonuçları.
5.14	Tahliye Bir PEK veya işletme kamulaştırılan araziye boşaltmayı reddederse, KGM yasal tahliyeyi başlatmadan ve tüm YYEP önlemleri tükenmeden önce Kredi Verenlere ve BÇSD'ye bir bilgi notu sunulması. Bu notta, tamamlanan YYEP görevlendirmelerini ve taahhütleri, vakanın arka planı ve eylemlerin zaman çizelgesi ve uygulama tarihleri ayrıntılı olarak açıklanarak tahliye gerekçeleri sunulmalıdır.	İtibar risklerinin ve zorla tahliyeye ilişkin beklentilerin yönetimi.	IFC PS5 EP4 – Prensip 4, 10 AIIB ESS2	ÖAŞ ve EPC Kamulaştırma Ekibi	KGM'nin her tahliye vakası için yasal işlem başlatmasından en az 15 gün önce bilgi notları hazırlanacaktır.	Şikâyet kaydı Bilgi notu Düzenli YYEP uygulama izleme raporları (iç ve dış)
PS6 – Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi						
6.1	Biyoçeşitlilik Yönetim Planı (Biyoçeşitlilik YP) 6.1.1. Biyolojik çeşitlilik rakamları, belirlenen hassas biyolojik çeşitlilik alanlarının konumunu daha net hale getirmek için güncellenmelidir, yani daha büyük ölçekte birkaç rakama bölünmelidir. Bunlar ÇSED içinde sunulmalı ve gerektiğinde diğer yerlerde bunlara çapraz referans verilmelidir. 6.1.2. Pyrus'un yerinin değiştirilmesi ve uygun yer değiştirme alanlarının belirlenmesi için üçüncü taraf bir yükleniciyle anlaşma yapılması, özel bir amaç olmalıdır (diphottan ziyade). Uygun alıcı alanların belirlenmesi önemli bir bileşendir ve Biyoçeşitlilik YP uygulamasının erken aşamalarında yapılmalıdır. 6.1.3. İnşaat öncesi araştırma eylemi olduğu her durumda, araştırmalar hassas biyolojik çeşitlilik olduğunu ortaya koyarsa ne yapılacağına dair bir açıklama da eklenmelidir. Bu açıklama şu anda IX.2 bölümünde bazı yerlerde eksiktir ve eksik olduğu bölümlere eklenmelidir. Yani, çalışmaların mikro boyutta konumlandırılması, faaliyetlerin geçici olarak askıya alınması, hassas biyolojik çeşitlilik türlerinin yerinin değiştirilmesi (ancak bu son çare olup, bunun nasıl yapılacağı, kim tarafından ve hangi alıcı bölgelere yapılacağı konusunda ek ayrıntılar gerektirecektir) konusunda ayrıntılı bilgi verilmelidir.	Biyoçeşitlilik ilişkili itibar riskleri. Kredi Veren Standartları ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS6 EP4 – Prensip 4 AIIB ESS1	ÖAŞ	6.1.1 Finansal Kapanış öncesinde 6.1.2 Yer değiştirmeden önce 6.1.3 Üç aylık Ç&S izlemesi kapsamında	Kredi verenlerin onayıyla Biyoçeşitlilik YP'nin hazırlanması.
6.2	Biyoçeşitlilik Yönetim Planı (Biyoçeşitlilik YP) BÇYP için gerekli olan tüm inşaat öncesi araştırmalar (hem flora hem de fauna), uygun deneyime sahip biyolojik çeşitlilik uzmanları tarafından ve araştırılan tür/grup için uygun yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmelidir. Bu araştırmalardan elde edilen bulgular, Biyoçeşitlilik YP ve BEP'ye göre düzeltici eylemlerin gerekliliğini ortaya koymalıdır. İlgili bulgular, gerektiğinde BEP güncellemelerine de dahil edilmelidir. Araştırma bulguları ve ardından alınan düzeltici önlemler, Proje'nin devam eden inşaat izleme çalışmalarına uygun olarak üç aylık Ç&S raporlarında bildirilmelidir. Çarpışma etkisinin azaltılması, çarpışmaların nasıl izleneceği ve aşırı çarpışmalara	Biyolojik çeşitlilikle ilişkili itibar riskleri. Kredi Veren standartlarına ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS6 EP4 – Prensip 4 AIIB ESS1	ÖAŞ	İnşaat süresince; üç ayda bir raporlanacak	Kredi verenlerin onayıyla Biyoçeşitlilik YP'nin hazırlanması.

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	yanıt olarak Proje'nin hız sınırı değişikliğini nasıl uygulayacağı açıklanarak genişletilmelidir. Düzeltici önlemin ilgili makamlarla kararlaştırılıp kararlaştırılmadığı teyit edilmelidir. Bir önlem olarak işaret levhaları da dikkate alınmalıdır.					
6.3	Biyçeşitlilik Eylem Planı Orman Bakanlığı ile daha önce yapılan ilgili çalışmaların kanıtı olarak örnek bir protokol paylaşılmalıdır.	Biyolojik çeşitlilikle ilişkili itibar riskleri. Kredi verenlerin standartlarına ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS6 EP4 – Prensip 4 AIIB ESS1	ÖAŞ	Finansal Kapanış öncesinde	Kredi verenlerin onayıyla BEP'nin hazırlanması.
6.4	Biyçeşitlilik Eylem Planı (BEP) Orman Bakanlığı ile BÇEP gerekliliklerini karşılayan (veya aşan) bir yeniden ağaçlandırma protokolü imzalanmalıdır. Bu protokolün ilgili detayları, gerektiğinde BEP güncellemelerine dahil edilmelidir.	Biyolojik çeşitlilikle ilişkili itibar riskleri. Kredi verenlerin standartlarına ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS6 EP4 – Prensip 10 AIIB ESS6		İzleme dönemi içinde, 2026 yılının ikinci çeyreğinden önce	Kredi verenlerin onayıyla BEP'nin güncellenmesi.
6.5	Biyçeşitlilik Eylem Planı BEP'nin hedeflerine uygunluğu sağlamak için, Orman Bakanlığından temin edilecek çeşitli saha dışı/telafi alanlarının bir haritası sunulmalıdır. Bu, BEP güncellemelerine dahil edilmelidir. Biyolojik Çeşitlilik İzleme ve Değerlendirme Planı (BÇİDP) hazırlanmalı ve bu plan, bu telafi alanlarına/bölgelerine de açıkça atıfta bulunmalıdır.	Biyolojik çeşitlilikle ilişkili itibar riskleri. Kredi veren standartlarına ve GIIP'ye uyulmaması.	IFC PS6 EP4 – Prensip 4 AIIB ESS1	ÖAŞ	İzleme dönemi içinde, 2026 yılının ikinci çeyreğinden önce	Kredi verenlerin onayıyla BEP'nin hazırlanması.
PS7 – Yerli Halklar – UYGULANABİLİR DEĞİL						
PS8 – Kültürel Miras						
8.1	Kültürel Miras Yönetim Planı Kültürel Miras Yönetim Planını aşağıdakileri içerecek şekilde güncelleyin: - Beklenen hava şoku ve kaya fırlaması çarpmalarına yönelik (titreşim etkilerine ek olarak) sahaya özgü etki azaltma ve izleme taahhütleri; - Kültürel miras için gürültü, titreşim (ve patlatma) azaltma ve izleme taahhütlerinin Gürültü & Titreşim Yönetim Planı ve Patlatma Yönetim Planına yansıtılmasını sağlamak; - Kültürel Miras Yönetim Planında, ulusal olarak belirlenmiş/kayıtlı tüm kaynaklar için inşaatın başlamasından önce izin (ve geçerli koşullar) alınması gerektiği hususunun açıklığa kavuşturulması; - Mezarlık Bekçisi / dini lider rolünü içeren ve etki azaltıcı önlem olarak mezarlığın taşınması gereken yerleri (örneğin, ÇSED'nin Tablo II'sinde listelenenler) netleştiren güncellenmiş / uygulanabilir bir Mezar Taşıma Planı. Uygun "yeni" mezarlık alanlarını belirlemek için ilgili süreçler (ve zaman çizelgesi) özetlenmelidir. Bu, inşaat öncesi Proje taahhüdü olarak belirtilmelidir (geçerli HRM saha numarası ve ekteki Kısıtlama Haritalarına atıfta bulunularak). - Devam eden paydaş katılımı (hem PEK hem de AKVKBK ile) taahhütlerinin uyumunu göstermek için Proje PKP'sine çapraz referans ve - ÇSED Bölüm güncellemelerine göre hataların düzeltilmesi/genel açıklamalar yapılması için Tablo 10'un güncellenmesi (Madde 1.3'te açıklanmıştır).	Kültürel miras kaybıyla ilişkili itibar riskleri. Ulusal yasalara, kredi veren standartlarına uyulmaması.	IFC PS 8 AIIB ESS1	Proje Kültürel Miras Ekibi tarafından destek verilen ÖAŞ	Finansal Kapanış öncesinde	Güncellenmiş, uygulanabilir, Kredi Veren standartlarını karşılayan KMYP. Tüm izinlerin alınmış olması. İzin koşullarının (uygulanabilir olduğu durumlarda) KMYP "canlı" takip sisteminde güncellenmesi.
8.3	Raslantısal Bulgu Prosedürü	Kültürel miras kaybıyla	IFC PS 8	Proje Kültürel Miras	İnşaat Öncesi / 2026 1.	Güncellenmiş,

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük / Faydalar)	Gereklilik (Mevzuat, IFC PS'leri, En İyi Uygulamalar)	Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulama için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri*
	Etkinliği artırmak ve PS-8'e uygunluğu sağlamak için Proje Raslantısal Bulgu Prosedürü'nde küçük güncellemeler yapılması: Proje arkeoloğu rolüyle birleştirilmek yerine, "Roller ve Sorumluluklar" Tablo 1'e, ayrı bir satır ve rol olarak "saha bazlı yüklenici" satırının eklenmesi, "tüm saha bazlı yüklenicilerin, arkeolojik bir raslantısal bulgu olduğundan şüphelenmeleri halinde çalışmaları durdurma ve proje arkeoloğuna rapor verme yetkisine sahip olduklarının" belirtilmesi.	ilişkili itibar riskleri. Ulusal miras yasasına ve kredi verenin standartlarına uyulmaması.	AIIB ESS1	Ekibi ve EPC tarafından destek verilen ÖAŞ	Çeyrek	uygulanabilir, Kredi Veren standartlarını karşılayan RBP.